Lietas Nr. C35067815
Lietas arhīva Nr. C-0678-15/19

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Siguldā 2015.gada 7.maijā

Rīgas rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Ineta Riekstiņa
ar tiesas sēdes sekretāri Ivetu Jungu

piedaloties prasītājai /pers. C/ un atbildētājam /pers. D/, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. C/ prasības pieteikumu maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. D/, un

k o n s t a t ē j a

2015.gada 29.janvārī prasītāja vērsusies tiesā ar prasības pieteikumu maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret atbildētāju /pers. D/, prasības priekšmetu norādot uzturlīdzekļu piedziņa bērna labā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka /datums/ dzimis dēls /pers. E/. 2009.gada 14.februārī Jelgavas pilsētas Dzimtsarakstu nodaļā noslēgta pušu laulība. No 2014.gada februāra mēneša prasītāja nedzīvo vienā dzīvesvietā ar atbildētāju. 2014.gada 10.decembrī, pamatojoties uz kopīgu iesniegumu par laulības šķiršanu, zvērināts notārs Argita Gustafssone atzinusi laulību par šķirtu, reģistra numurs 16427.

Starp pusēm noslēgta vienošanās par kopīgā nepilngadīgā bērna aizgādību, saskarsmes tiesībām, bērna uzturlīdzekļiem un kopīgās mantas sadali. Atbildētājs nepilda vienošanās nosacījumus un nepiedalās dēla /pers. E/ aprūpē, t.i., nemaksā uzturlīdzekļus. Dēla ikdienas aprūpi un uzraudzību veic prasītāja.

Ņemot vērā iepriekšminēto un to, ka atbildētājs bērna audzināšanā nepiedalās, materiālu palīdzību nesniedz, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem. Tāpēc lūdz no atbildētāja piedzīt uzturlīdzekļus bērna uzturam 108 EUR mēnesī.

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, lūdz piedzīt no atbildētāja prasītājas labā ikmēneša uzturlīdzekļus dēla /pers. E/ uzturam 108 EUR apmērā no prasības iesniegšanas dienas līdz viņa pilngadībai, bet ne mazāk kā valstī noteikto uzturlīdzekļu minimālo apmēru. Noteikt sprieduma nekavējošu izpildi.

Lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

2015.gada 5.februārī saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmo daļu atbildētājam nosūtīts tiesā saņemtais prasības pieteikuma noraksts, tam pievienoto dokumentu kopijas un paskaidrojumu veidlapa, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojumu sniegšanai līdz 2015.gada 6.martam (lietas 14.lapa).

2015.gada 6.martā tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasību neatzīst (lietas 16.-19.lapa).

Paskaidrojumā norādīts, ka dēls nedzīvo kopā ar atbildētāju, līdz ar to maksā uzturlīdzekļus dēla mātei, ievērojot Civillikuma 179.pantā noteikto, ka pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

2014.gada 10.novembrī ar prasītāju noslēgta vienošanās. Minētā vienošanās paredz, ka līdz dēla pilngadībai vai līdz brīdim, kad dēls pārstās mācības izglītības iestādē, tēva pienākums ir maksāt uzturlīdzekļus atbilstoši Latvijas Republikā noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram.

Vienošanās nosacījumus kopš tās noslēgšanas brīža pilda, proti, maksā uzturlīdzekļus dēla mātei atbilstoši Latvijas Republikā noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram.

Vērš tiesas uzmanību uz apstākļiem, ka prasītāja savā prasības pieteikumā norādījusi patiesībai neatbilstošus faktus, proti, ka atbildētājs nepilda vienošanās nosacījumus un nepiedalās dēla aprūpē.

Uzturlīdzekļus katru mēnesi ieskaitījis prasītājas kontā, un kā apliecinājumu par veiktajiem maksājumiem, paskaidrojumam pievieno pierādījumus par uzturlīdzekļu veiktajām iemaksām.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, prasības pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu.

Piekrīt lietas izskatīšanai rakst veida procesā.

Tiesas sēdē prasītāja prasību uzturēja. Paskaidroja, ka 2014.gada 10.decembrī šķirta ar atbildētāju noslēgtā laulība. 2014.gada 10.novembrī ar atbildētāju noslēgusi vienošanos par bērna aizgādību, saskarsmes tiesībām, bērna uzturlīdzekļiem un kopīgās mantas sadali. Vienošanās 2.4.punkts noteic, ka atbildētājs maksās uzturlīdzekļus dēla uzturēšanai ne mazāk kā 100 EUR, bet, ja normatīvie akti mainīsies un minimālo uzturlīdzekļu apmērs pārsniegs 100 EUR, tad atbildētājs maksās uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā. Atbildētājs šo vienošanos nepildīja, tādēļ 2015.gada janvārī vērsusies tiesā ar šo prasību.

Prasījums par uzturlīdzekļiem izriet no 2014.gada 10.novembrī noslēgtās vienošanās. Ņemot vērā, ka ar 2015.gada janvāri minimālo uzturlīdzekļu apmērs 8 gadus vecam bērnam ir 108 EUR, lūdz piedzīt 108 EUR mēnesī. Uzturlīdzekļus lūdz piedzīt ar prasības pieteikuma tiesā iesniegšanas dienu un noteikt nekavējošu sprieduma izpildi.

Tiesas sēdē atbildētājs prasību atzina. Paskaidroja, ka uzturlīdzekļus nav maksājis par februāri un martu. Par iepriekšējiem diviem mēnešiem viss ir samaksāts.

Norādīja, ka bērns trīs dienas nedēļā dzīvo pie viņa. Konta pārskatā norādītais 2015.gada 5.marta maksājums 160 EUR ir uzturlīdzekļu

maksājums par janvāri un decembri. Pirmajam maksājumam bija jābūt 18.decembrī, jo vienošanās stājās spēkā ar 10.decembri. Ir vēl maksājumi no tēva – /pers. F/, ko prasītāja uzskata par dāvinājumu, bet tie ir uzturlīdzekļi, nevis dāvinājums. Atzina, ka ir jāmaksā uzturlīdzekļi dēla uzturam.

M o t ī v u d a ļ a

Noklausījusies pušu paskaidrojumus, izvērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, līdz ar ko apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Civillikuma 179.panta pirmā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Atbilstoši minētā panta otrajai daļai pienākums par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No lietas materiāliem pievienotās /pers. E/ dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopijas redzams, ka atbildētājs ir /pers. E/, dzimuša /datums/, tēvs (lietas 10.lapa).

Starp pusēm nepastāv strīds par to, ka bērns dzīvo pie prasītājas.

No prasības pieteikuma un prasītājas tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka 2014.gada 10.decembrī pie zvērināta notāra šķirta viņas un atbildētāja laulība, un pirms laulības šķiršanas ar atbildētāju noslēgta vienošanās par uzturlīdzekļiem, taču atbildētājs šo vienošanos nepilda.

Lietas materiāliem pievienota 2014.gada 10.decembra laulības šķiršanas apliecības, kas ierģistrēta Rīgas apgabaltiesas zvērināta notāra Argitas Gustafssones notariālo aktu grāmatā ar reģistra Nr.16427 pirmā izraksta kopija, no kuras izriet, ka, pamatojoties uz /pers. C/ un /pers. D/ kopīgu iesniegumu par laulības šķiršanu, zvērināta notāre atzinusi laulību par šķirtu (lietas 11.lapa).

No lietas materiāliem redzams, ka 2014.gada 10.novembrī starp /pers. C/ un /pers. D/ noslēgta vienošanās par kopīgā nepilngadīgā bērna aizgādību, saskarsmes tiesībām, bērna uzturlīdzekļiem un kopīgās mantas sadali (lietas 12.lapa).

Minētās vienošanās 2.4.punktā noteikts, ka laulātie vienojas, ka pēc laulības šķiršanas viņi kopīgi, katrs samērā ar savu mantas stāvokli, uzturēs dēlu, bez tam, ņemot vērā Civillikuma 179.panta prasības, vīrs līdz laikam, kamēr dēls sasniegs pilngadību vai pārstās mācības izglītības iestādē, apņemas maksāt uzturlīdzekļus ne mazāk kā EUR 100 (viens simts *euro)* apmērā līdz katra mēneša astoņpadsmitajam datumam. Vīra maksājamais uzturlīdzekļu apmērs ir lielāks nekā Latvijas Republikā noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs, ko nosaka Ministru kabinets. Ja Latvijas Republikas normatīvie akti mainīsies un minimālais uzturlīdzekļu apmērs pārsniegs EUR 100, tad vīrs palielinās uzturlīdzekļu apmēru līdz Latvijas Republikā noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram.

No minētās vienošanās izriet, ka maksājamo uzturlīdzekļu apmērs 100 EUR ir lielāks par 2014.gadā Latvijas Republikā noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kas, ievērojot bērna vecumu, bija 96 EUR mēnesī.

Tādējādi, tiesa nepiekrīt atbildētāja rakstveida paskaidrojumos norādītajam, ka, noslēdzot vienošanos, tēva pienākums bija maksāt uzturlīdzekļus atbilstoši valstī noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru" noteikts, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus – katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ar 2014.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.734 izdarīti grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", nosakot, ka minimālā mēneša darba alga no 2015.gada 1.janvāra ir 360 *euro.*

Tādejādi no 2015.gada 1.janvāra minimālie uzturlīdzekļi bērniem no 7 gadu vecuma sasniegšanas ir 108 EUR mēnesī.

No vienošanās 2.4.punkta izriet, ka, sākot ar 2015.gada 1.janvāri, atbildētāja pienākums bija maksāt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā, t.i. 108 EUR mēnesī.

Taču, kā izriet no prasības pieteikuma un prasītājas tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, atbildētājs vienošanās nosacījumus nav pildījis un uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā nav maksājis.

Lai arī no atbildētāja rakstveida paskaidrojuma izriet, ka viņš katru mēnesi uzturlīdzekļus ieskaitījis prasītājas kontā, tiesai nav iesniegti pierādījumi, kas apstiprina šo atbildētāja apgalvojumu.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumam pievienojis AS "Swedbank" 2015.gada 5.marta naudas iemaksas dokumentu, no kura redzams, ka maksātājs /pers. D/ saņēmēja /pers. C/ kontā iemaksājis 160 EUR ar pamatojumu – uzturlīdzekļi (lietas 20.lapa).

Arī no prasītājas tiesas sēdē iesniegtā AS "Swedbank" konta pārskata par periodu no 01.12.2014. – 22.04.2015. redzams, ka 2015.gada 5.martā /pers. D/ prasītājas kontā iemaksājis 160 EUR, maksājuma mērķis – uzturlīdzekļi (lietas 28.lapa).

No minētā konta pārskata redzams, ka pārskata periodā no /pers. D/ citi maksājumi nav saņemti.

No atbildētāja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka viņa tēvs prasītājas kontā iemaksājis uzturlīdzekļus, taču kā redzams no prasītājas tiesā iesniegtajiem konta pārskatiem, tad 2014.gada 12.decembrī un 22.decembrī /pers. F/ prasītājas kontā iemaksājis attiecīgi 40 EUR un 30 EUR bez jebkādas norādes par maksājuma detaļām.

Tādējādi tiesa atzīst, ka atbildētājs nav pildījis 2014.gada 10.novembra vienošanās 2.4.punkta nosacījumus.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam neatkarīgi no viņas mantas stāvokļa un spējām ir pienākums nodrošināt bērna uzturam līdzekļus valsts noteiktajā minimālajā apmērā.

To, ka tiesas sēdē atbildētājs prasību atzina un piekrita maksāt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, apliecina atbildētāja paraksts pielikumā Nr.1 2015.gada 23.aprīļa tiesas sēdes protokolam (lietas 30.lapa).

Tā kā atbildētājs nav pildījis 2014.gada 10.novembra vienošanās 2.4.punkta nosacījumus, tiesa atzīst, ka ir tiesisks pamats no atbildētāja prasītājas labā bērna /pers. E/ uzturam piedzīt uzturlīdzekļus valsts noteiktajā minimālajā apmērā, t.i., 108 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, sākot ar prasības pieteikuma tiesā iesniegšanas dienu - 2015.gada 29.janvāri, līdz bērna pilngadībai, kā to lūgusi prasītāja.

Tiesa uzskata, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajam nosakāma sprieduma nekavējoša izpilde, kā to lūgusi prasītāja.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Prasītāja, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu, bija atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, kas nosaka, ka no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktā noteikts, ka par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva par prasību, kas novērtējama naudas summā līdz 2134 *euro,* – 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā noteiktajam prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Tādejādi valsts nodeva ir 194,40 EUR (108 EUR x 12 mēneši = 1296 EUR; 15 % no 1296 EUR = 194,40 EUR).

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts noteic, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir izdevumi ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu.

No lietas materiāliem – ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistīto izdevumu uzziņas redzams, ka tie šajā lietā kopsummā ir 6,20 EUR.

Tādējādi tiesa atzīst, ka no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva 194,40 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,20 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš tiesas izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 190., 204.[1], 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt.

Piedzīt uzturlīdzekļus no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. E/, dzimuša /datums/, uzturam 108 EUR (viens simts astoņi *euro)* mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, sākot ar 2015.gada 29.janvāri līdz bērna pilngadībai.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus: valsts nodevu 194,40 EUR (viens simts deviņdesmit četri *euro* un 40 centi), nosakot to samaksu šādā kontā: saņēmējs: Valsts kase NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,20 EUR (seši *euro* un 20 centi), nosakot to samaksu šādā kontā: saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22.

Noteikt atbildētājam sprieduma labprātīgas izpildes termiņu valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas rajona tiesas kancelejā Siguldā, Šveices ielā 27, sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā 10 dienu termiņā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā Siguldā, Šveices ielā 27.

Tiesnese I.Riekstiņa